

Dronningen av à jour

Hun skulle bare være i hovedstaden noen år, som leder for Allmennlegeforeningen. Så kom det en mulighet Kari Sollien ikke greide å motstå.

FULL KONTROLL: Den nye akademikerlederen Kari Sollien er kjent for å ha «full innbokskontroll» og svarer ut e-poster kjapt og effektivt bak kjøkkenbordet med en kaffekopp i hånden de dagene hun har hjemmekontor på Gjøvik. Foto: Julie Kalveland

– Det er nok bare sånn jeg er, sier den nye lederen for Akademikerne og rekker en kaffekopp over kjøkkenbordet.

Den lurvete katten Bruce (oppkalt etter Springsteen) hopper opp for å få bedre utsikt til Kari Solliens hjemmekontor på kjøkkenet på Gjøvik. Utenfor strieregner det og skodden ligger så tett at utsikten utover byen og Mjøsa er helt borte. Mannen ser på skirenn i stuen. Planen var å være på Legenes hus i to, maks fire år, og så komme tilbake hit og til fastlegepraksisen på Toten. Men så kom muligheten for et nytt lederverv.

– Jeg ble sterkt oppfordret til å stille av til-litsvalgte i Yngre legers forening og Overlegeforeningen. Da jeg fikk muligheten måtte jeg ta sjansen.

I november gikk Kari Sollien fra å lede landets allmennleger til å lede et helt akademikerfelleskap med en nylig avblåst streik bak seg. Snart kommer 2017 med tvungen lønnsnemnd og stortingsvalg. Kanskje greit at den selvutnevnte «milde, trauste totningen» har erfaring med stormfulle debatter, stålkontroll på innboksen – og er klar for litt kaos.

Tror mange åpnet øynene

Akademikerne organiserer arbeidstakere med mastergrad eller tilsvarende høyere

utdanning. Organisasjonen består av 13 medlemsforeninger med over 190 000 medlemmer. I høst gikk organisasjonen til streik over legenes arbeidsplaner på sykehus.

– Det er en tendens til mer og mer individualisering i arbeidslivet. Gjennom streiken tror jeg det var mange som fikk øynene opp

«Jeg synes jeg er mild og hyggelig, men jeg vet at jeg kan bli sett på som litt skarp»

for hvor svak én og én arbeidstaker er, i forhold til en stor og sterk arbeidsgiver. Jeg, og mange med meg, opplevde det ikke som kun en *legestreik*, forklarer Sollien.

– Streiken fikk bred oppslutning innad i Akademikerne og i hele fagbevegelsen. Prosessen har samlet oss og løftet temaer som er viktige for alle arbeidstakere.

– Man må «bygge» folk

Den nye akademikerlederen blir beskrevet som stødig, tålmodig – og kjapp.

– Bare finn tingene dine du, jeg svarer på en e-post imens, sier Sollien idet hun setter seg ved kjøkkenbordet for å starte intervjuet. Over brilleglassene legger hun til:

– He-he, har du forresten hørt hva Petter Brelin (leder i Norsk forening for allmennmedisin) kaller meg?

– Dronningen av à jour, sier Brelin selv over telefon på et senere tidspunkt.

– Full innbokskontroll. Det er ingen jeg kjenner som mottar så mange mailer og svarer så uhyre kjapt som henne. Hun får flere henvendelser enn de fleste og svarer alle innen ti minutter, med mindre hun sitter i et fly. Om det er et Norwegianfly svarer hun da også. Det svares gjennomtenkt og hun tar den som spør på alvor.

På Gjøvik oppsummerer Sollien lederstilen sin slik:

– Jeg syns jeg er mild og hyggelig, men jeg vet at jeg kan bli sett på som litt skarp, sier hun og tenker høyt:

– Jeg er opptatt av å gi tillit og rom, men så er jeg kravstor når det kommer til at folk skal levere. Det gjelder meg selv også.

Hun er også opptatt av å hente frem andre

– Man må «bygge» folk. Jeg vil se hele styret mitt på talerstolen når vi har konferanser og store møter. Å være en leder som undertrykker alt under seg – det vil jeg i hvert fall ikke være, konstaterer hun.

– Jeg har nok trygghet og autoritet til at jeg ikke ser det som en trussel. Så er jeg også opptatt av at folk skal være lojale – hersketeknikker og dobbelargumentasjon har jeg liten sans for. Det er bedre å være reelt uenig.

Rett inn i reservasjonsdebatt

Uenighet er Kari Sollien vant til. Høsten 2013 markerte både starten på Solliens tid som allmennlege-leder – og starten på den betente debatten om reservasjonsrett. Erna Solbergs påtroppende regjering gikk etter valget inn for at fastleger skulle kunne reservere seg mot å henvise pasienter til abort.

– Det tok skikkelig fyr.

Sollien viser til den brede mediedekningen og det rekordstore oppmøtet i 8. mars-toget året etter. Utgangspunktet var at Regjeringen hadde støtte i et konsensusvedtak fra Legeforeningens landsstyremøte samme vår.

– Det viste seg at det slett ikke var konsensus innad i rekkene hos oss. Alle skjønte jo at vi var uenige, men jeg måtte, også som sentralstyremedlem, svare det foreningen mente, forklarer Sollien.

– Jeg lærte mye om gjennomslagskraft og politiske prosesser av det. Og at man ikke alltid skal være så redd for å vise uenighet utad.

– Litt mer troverdig og koselig

Katten Bruce slippes ut gjennom veranda-døra, for i neste øyeblikk å strekke seg så lang han er oppover vinduet for å bli sluppet inn. Bak ham letter skodden over Mjøsa – og Toten.

– Toten er ankerfestet for meg. Har du vært på Toten? Nei? Ja, du ser det jo der borte, sier hun og ser ut, tenkende. – Det ser litt toscansk ut – et bølgende, duvende landskap.

I tidligere intervjuer har hun selv kalt seg en «traust totning».

– Det er jeg, men ikke fra gård. Middelklassejente fra villa med hage. Det er ingen akademiske tradisjoner i familien min, men flere lærere – og et veldig engasjement for å bidra til fellesskapet.

Toten-dialekten har hun ikke vurdert å endre på.

– Da jeg var student og studerte i Oslo ble det sett på som om du ikke var riktig begavet med slikt språk – det måtte kompenseres for. I dag er du bare litt mer troverdig og koselig.

Det har ikke Sollien noe imot. Hun er bevisst på at hun generelt sett har hatt et godt utgangspunkt.

– Jeg er heldig som ble født da jeg ble født. Jeg har skarpe bestemødre, men det var ikke vilkår for at de fikk bruke evnene sine i

BRUCE: Den oppmerksomhetssøkende katten Bruce er fast inventar hos Kari Sollien på Gjøvik. Foto: Julie Kalveland

arbeidslivet. Jeg har truffet helt på tid og sted og fått alle slags muligheter til å bruke evnene jeg er født med, sier hun, og legger til:

– Det er viktig å huske hvor du kommer fra og ikke være historieløs. Vi er utrolig heldige som lever akkurat her og nå.

Omstilling og bedre pensjonsvilkår

Året er nesten over. Det kommende året er et valgår. Hvis Akademikernes leder kunne få

«Sysselsetting er avgjørende for velferdsstaten – og den enkeltes helse»

alt hun ønsket seg i det kommende året – hva ville det være?

– He-he, den ønskelisten er lang... Sollien smiler. Hjulene i organisasjonen er i gang med å prioritere mellom saker de skal jobbe med i det kommende året. Et viktig tema blir pensjon.

– Like skattefordeler ved pensjonssparing for frilansere, gründere og selvstendig næringsdrivende som andre arbeidstakere. Og at studenter får pensjonspoeng for tiden i utdanning.

Omstilling står også høyt på listen.

– Omstilling handler ikke om det neste året, mer om de neste 20 til 30 årene – men vi må jo begynne. Automatisering og kunstig

intelligens gjør at halvparten av jobbene våre kan forsvinne, og vi må klare å skape nye arbeidsplasser når vi ikke skal leve av oljen lengre. Så må vi også få ungdommene våre gjennom utdanning og inn i arbeidslivet. Sysselsetting er avgjørende for velferdsstaten – og for den enkeltes helse og livskvalitet.

Tåler utrygghet og kaos

Kari Sollien har blitt sitert på at hun gjerne går, går på ski, bærer stein rundt i hagen, eller strikker. Hun har bygget hytta på Toten-åsen selv, sammen med mannen som er musiker. Som om det ikke var nok å gjøre fra før?

– De siste årene har det blitt mye jobbing, rett og slett. Nå begynte jeg å nærme meg en fase hvor jeg var i flyt og hadde kontroll, så får jeg samme runden på nytt. Men jeg tror jeg alltid har vært sånn. Jeg trenger utvikling og utfordring – og tåler godt litt utrygghet og kaos..., sier Sollien. Hun stopper opp og ser rundt seg – på Bruce, de rene kjøkkenbenkene, den tomme godstolen med puffen hvor pågående håndarbeid er gjemt unna, og den støvfrie stuen.

– ..selv om det ikke ser sånn ut.

Hun virker litt skuffet over ikke å finne et godt eksempel på påstanden om kaos-toleranse.

– Men jeg er ikke «kontrollfrik». Det er viktig for å bevare den psykiske helsen i jobber hvor du må forholde deg til mange dragkamper og store forventninger. Jeg tenker at det må bli godt nok.

Julie Kalveland

julie.kalveland@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling